

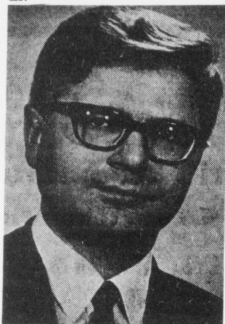
smátíðindi innanoyggja

Uppiskoytisbind til orðabók

Um dagarnar kom út eykabind til 2. útgávu av føroysk-donsku orðabókini eftir M.A. Jacobsen og Chr. Matras. Tað er Jóhan Hendrik Winther Poulsen, sum stendur fyri hesari útgávu.

Bókin er prentað í 7.000 eintøkum, og tá 2. útgávan og eykabindið eru útseld, er ætlanin at koma við einari samlaðari útgávu, sigur nevndin fyri Fróðskaparfelagið í fororðunum til nýtt-komnu bókina.

Hon kostar 60 kr. innbundin.

Johan H.W. Poulsen

Ófriðarkroppur gav 55.000 kr.

Á ársaðalfundi í Havnar Sjönlækarfelag herfyri varð upplýst, at leikurin Ófriðarkroppur við vanligum útreiðslum gav 55.000 kr. í inntøku. Sjönlækarfelagið hevur nú fingið beinleiðis ávirkan á raksturin av biografinum og leikhúskioskini.

Úr nevnd felagsins fóru Oskar Hermansen, Johan Seyer Hansen og Lina Larsen, sum øll vóru afturvald. Frammanundan sita í nevndini Oliver Næss og Erling Simonsen.

Fyrsta túrin

Mikudagin fóru Kúrberg og Vestfart fyrsta túrin eftir páskir. Teir royna við gornum. Báran og Perla fóru eisini út mikudagin.

Hallarklettur og Atlantis landaðu á Bacalao hósdagin.

Báran

Avreiddi á Nyki

Ein opin bátur avreiddi nokur 100 pund á Nyki á Toftum týsdagin. Annars hevur eingin útróður verið har eftir páskir. Teir flestu bátarnir fóru út mikudagin. Einir 6-8 bátar plaga at avreiða á Nyki. Eisini Jógvann Norði og Stapin landa har.

Færri arbeiða í framleiðsluni

Færri fólk arbeiða í framleiðsluni nú enn fyrr. Meðan talið á teimum, sum arbeiða í landbúnaðinum, fiskiðnaðinum á landi og sum eru til skips minkar, veksur talið á teimum, sum arbeiða innan handil og idnað.

Tað er danski hagtalsstovnurin, sum kunnger hettá í einari umrøðu av arbeiðs-viðurskiftinum í Føroyum.

Innan landbúnaðin minkaði talið á arbeiðsfólki frá 1966 til 1970 við 20,6%. Í fiskiðnaðinum var afturgongdin 14,5%, meðan tað vóru 7,9%, sum vóru til skips.

Í sama tíðarskeiði vóru 26% fleiri, sum fingi arbeiði innan handilsskap.

78 føroyskar bækur komu í fjør

Tilsamans 78 bækur komu á føroyskum í 1974. 37 av teimum vóru upprunarit, meðan 41 vóru umsetingar. Meiri enn ein fjórðingur av bókunum vóru prentaðar uttanlands. Til sammetingar við undanfarin ár er talið á barnabókum, sum eru umsettar, vaksið rættiliga nógv.

Av upprunaritum vóru í fjør prentaðar 33 føroyskar bækur, meðan fyrr vóru prentaðar í Íslandi.

Av umsetingum vóru 25 bækur prentaðar í Føroyum, 10 í Danmark, 3 í Íslandi, 1 í Svøríki og 2 í Spania.

Umframt bókaútgávur komu í fjør 31 bløð og tíðarrit í Føroyum og fimm jólablæð.

Á útlendskum málum komu 24 bækur um Føroyar, harav 15 á donskum máli.

Decentralisering og bygdamenning

Í fjør varð sett á stovn HF-skeið í Føroyum. HF er eitt hægri prógv, og er nú yvirhøvd mett javnt við studentsprógv.

Eyðkennið við HF-skeiðinum er, at tað ikki bert er ætlað teimum ungu, ið koma beinleiðis úr skúlanum, men ætlað einum og hvørjum, ið hevur fingið sær tann forkunnleika, ið krevst fyri at sleppa inn.

HF-undirvisingin miðar ikki bert imóti at veita teimum lesandi ávisar gagnligar kunneikar; hon miðar eisini imóti at gera tey búgvín og at læra tey at arbeiða sjálvstøðugt.

Tann grundleggjandi hugsanin við HF er, at prógvvið skal geva atgongd til øll slag av framhaldandi lestri. Men samstundis eigur at vera havt í huga, at HF eisini er eitt prógv, ið gevur eina breiða og gagnliga almenna vitan.

HF er ikki bert í sjálvum sær ein nýskapan í føroyskum skúlskapi. Her er eisini talan um nýggjan hugsunarhátt innan hægri skúlskapið við tað, at HF-skeiðini eru decentraliserað. Sum flest øllum kunnugt verður undirvist til HF í Suðuroy og í Klaksvík umframt í Havn.

Hesi seinastu árin hava menn ofta funnist at tí sterku centralisering, ið hevur verið á næstan øllum samfelagsøkjum. Sostatt er HF á bygd eitt stig hinvegin og grund skuldi verið til at fegnast. Kortini er tað so, at tú hoyrir lærarar og skúlaáhugað siga, at júst á hesum oki eigur ikki at verða decentraliserað.

Tað kann tí, nú ið upptøka til HF stendur fyri, vera vert at færa fram nakað av tí, ið talar fyri at leggja ein part av tí hægri skúlanum uttan fyri Havnina.

Fyri tað fyrsta má tað í sjálvum sær haldað at vera skeiðt at samla allan tann lærandi ungdomin í landinum á einum stað — eitt nú í Havn. Henda samanstøvning av ungfolki verður á ongan hátt fylgd upp av tiltøkum, ið kunnu beta um nakrar av teimum negativu síðunum av hesi samanstøvning.

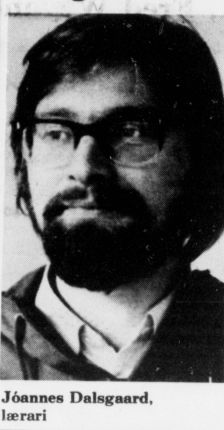
Í Havn er t.d. stór húsaneyð, serliga millum ungfolki, og fritíðarmøguleikarnir fyri tey, sum ikki beinleiðis eru ítróttarfolki, eru fáir.

Harnæst kann verða víst á, at líka so litið gagnlig tilflytingin er fyri Havnina, líka so skaðilig er burturflytingin fyri bygdinar. Tað man vera øllum greitt, at skulu bygdinar trivast og mennast, so má ungdomurin fáast at stóðast á bygd.

Hvussu hetta letur seg gera er eingin einfaldur spurningur, men man ikki ein leiðin júst vera at økja um útbúgvingartilboðið uttan fyri Havnina? Eitt tiltak sum HF í Klaksvík og í Suðuroy má í hesum sambandi metast sum eitt týðandi stig tann rætta vegin.

Eitt annað, ið talar fyri einari decentralisering av hægri skúlanum er, at skúlaungdomurin í Havn undir skúlagongdini gerst púra fremmandur fyri fólksins.

Í dag:

Jóannes Dalsgaard, lærari

livi og fyri tí vinnu, ið heldur okkum øllum uppi.

Hinvegin er skúlaungdomurin á plássum uttan fyri Havnina nógv meira í sambandi við gerandislívið í Føroyum. Her hevur

panelið

tann lesandi ungdomurin høvi til at liva við í tí livi, ið fjøldin av Føroya fólki livir, og tað kann bert vera gagnligt.

Við HF á bygd kunnu vit fyri fyrstu ferð í langa tíð hóma ein bygdamenningarpolitikk, ið gongur út um vegir, berghol og havnir.

Men her er bert talan um eitt litið stig. Hetta tiltak eigur sum skjótast at verða fylgt upp av øðrum tilboðum um t.d. vinnu-útbúgving á bygd.

At enda er at vóna, at vit fáa eina fritíðarlóg. Ein slík lóg er ein høvuðsfyrirteyrt fyri at fáast kann til vega eitt haldgott peningaligt grundarlag undir ungdomsarbeiðinum á bygd í dag.

Ein hóskaði fritíðarlóg kann fáa ómetaliga stóran týðning fyri trivnaðin á bygd bæði fyri ung, tilkominn og gomul.

Tað er tí at vóna, at henda lóg skjótt kemur í ljósmála. Júst nú tykist sum ein lítill stóður er komin í burturflytingina av bygd. Tí ræður um hjá politikarum at smíða meðan jarnið er heitt.

Jóannes Dalsgaard

Í panelinum eru

Jógvan Arge	Andrew Isheim	Kristjan á Neystabø
Hilmar Bech	Bárður Jacobsen	André Nielsen
Jóannes Dalsgaard	Óli Jacobsen	Johan Nielsen
Sigríð Dalsgaard	Steinbjørn B. Jacobsen	Kári D. Petersen
Atli Dam	Hans Jørgensen	Marita Petersen
Signar Dam	Heðin Klein	Sigmund Poulsen
Birgir Danielsen	Jacob Lindenskov	Axel Skoubo
Hans Holm	Sverre Midjord	John Smyth
Kjartan Hoydal	Johan Mortensen	
Finnbogi Isaksen	Johan Hot Mortensen	

Vinnulívsgrunnur Føroya Banka

Úr grunninum verður veittur studningur

o.u. kr. 40.000,-.

Oyðubløð til umsókn fáast á øllum skrivstovum hjá P/F Føroya Banka. Umsóknir verða at senda áðrenn 1. mai.

Samsvarandi viðtøkunum verður studningur givin til feløg ella einstaklingar, ið ætla at royna nýggjar vinnulívsmøguleikar, serstakliga fiskivinnuni, so sum royndir við nýggjum veiðiháttum ella framvegan av nýggjum marknaði. Somuleiðis til hjálp til læru, bókliga ella praktiska, fyri dugnaligar fiskimenn ella keypmenn. Stuðul til keyp ella umvæling av forum, motorum ella fiskiambodum verður ikki veittur.

Nevndin

Arbeiðsleiðari

Skipsferari ella stýrimaður, ið ynskir fast starv á landi, fær arbeiði hjá okkum.

Arbeiðið verður at leiða lossing og lasting av farmaskipum og hava uppsýn við goymslu.

Maður, ið siglt hevur við stykkjagóðsi, hevur fyrirmin.

Skrivlig umsókn verður at senda til:

Pf Skipafelagið Føroyar

3800 Tórshavn